

33. EGYETEMI NYELVÉSZETI NAPOK
NÉZŐPONT ÉS PERSPEKTÍVA
Nemzetközi tudományos konferencia
2025. október 14.

33rd UNIVERSITY LINGUISTIC DAYS
ASPECT AND PERSPECTIVE
International scientific conference
October 14th, 2025

REZÜMÉKÖTET BOOK OF ABSTRACTS

33. EGYETEMI NYELVÉSZETI NAPOK
NÉZŐPONT ÉS PERSPEKTÍVA
2025. október 14.

33rd UNIVERSITY LINGUISTIC DAYS
ASPECT AND PERSPECTIVE
October 14th, 2025

REZÜMÉKÖTET BOOK OF ABSTRACTS

ÚJVIDÉKI EGYETEM BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉK
Újvidék, 2025

UNIVERSITY OF NOVI SAD, FACULTY OF PHILOSOPHY
DEPARTMENT OF HUNGARIAN STUDIES
Novi Sad, 2025

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

811.511.141(048.3)

EGYETEMI Nyelvészeti Napok (33 ; 2025 ; Újvidék)

Nézőpont és perspektíva : [nemzetközi tudományos konferencia] :
rezümékötet = Aspect and perspective : [international scientific conference] :
book of abstracts / 33. Egyetemi Nyelvészeti Napok, Újvidék, 2025. október 14.
= 33. University Linguistic Days, Novi Sad, October 14th, 2025 ; [szerkesztette
Pásztor-Kicsi Mária, Oszkó Beatrix]. – Újvidék : Bölcsészettudományi Kar,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék = Novi Sad : Faculty of Philosophy,
Department of Hungarian Studies, 2025 (Újvidéken : Sajnos). – 42 str. ; 22 cm

Uporedo mađ. tekst i engl. prevod. – Tiraž 50.

ISBN 978-86-6065-946-2

a) Мађарски језик – Апстрактти

COBISS.SR-ID 177361417

33. EGYETEMI NYELVÉSZETI NAPOK

NÉZŐPONT ÉS PERSPEKTÍVA

Nemzetközi tudományos konferencia

33rd UNIVERSITY LINGUISTIC DAYS

ASPECT AND PERSPECTIVE

International scientific conference

Online konferencia Online conference

Időpont Date

2025. október 14. 14th October 2025.

TUDOMÁNYOS PROGRAMBIZOTTSÁG SCIENTIFIC COMMITTEE

Dr. Andrić Edit

(ÚE BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, Szerbia)

Dr. Kovács Rácz Eleonóra

(ÚE BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, Szerbia)

Dr. Lehocki-Samardžić Anna

(J. J. Strossmayer Tudományegyetem, Eszék, Horvátország)

Dr. Magyarai Sára

(Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárád, Románia)

Dr. Nádor Orsolya

(Comenius Egyetem, Pozsony, Szlovákia)

Dr. Oszkó Beatrix

(ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont, Budapest, Magyarország, ÚE BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, Szerbia)

Dr. Pásztor-Kicsi Mária

(ÚE BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, Szerbia)

Dr. Raátz Judit

(ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont, Budapest, Magyarország)

Dr. Scheibl György

(SZTE Germán Filológiai Intézet, Szeged, Magyarország)

Dr. Schirm Anita

(SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Szeged, Magyarország)

Dr. Sólyom Réka

(Károli Gáspár Református Egyetem BTK, Budapest, Magyarország)

Dr. Szabó Laki Boglárka

(ÚE BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, Szerbia)

Dr. Sztók Szilvia

(Budapesti Metropolitan Egyetem, Budapest, Magyarország)

Dr. Tátrai Szilárd

(ELTE BTK MNYFI Mai Magyar Nyelvi Tanszék, Budapest, Magyarország)

Dr. Vukov Raffai Éva

(ÚE Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka, Szerbia)

33. EGYETEMI NYELVÉSZETI NAPOK
NÉZŐPONT ÉS PERSPEKTÍVA
Nemzetközi tudományos konferencia

PROGRAM

Időpont: **2025. október 14.**

Helyszín: **Online tanácskozás**

9.00–9.15 MEGNYITÓ
Novák Anikó tanszékvezető

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Elnöklő: Andrić Edit

9.15–9.45 **Raátz Judit** (Budapest, Magyarország)
A SZÖVEGÉRTÉS ÉS -ALKOTÁS FEJLESZTÉSÉNEK HAGYOMÁNYOS ÉS MESTERSÉGES
INTELLIGENCIA (MI) ALAPÚ LEHETŐSÉGEI A KÖZOKTATÁSBAN

9.45–10.15 **Tátrai Szilárd** (Budapest, Magyarország)
A KONTEXTUALIZÁCIÓ PERSPEKTIVIKUSSÁGA

I. ülészak

Elnöklő: Oszkó Beatrix

10.15–10.30 **Nádor Orsolya** (Pozsony, Szlovákia)
SZÖVEGJAVÍTÁSI STRATÉGIÁK KIALAKÍTÁSA A SZERKESZTŐKÉPZÉS SORÁN

10.30–10.45 **Benedek Enikő–Marthy Annamária** (Budapest, Magyarország)
ORVOSI SZAKSZÖVEGEK ÉRTHETŐSÉGE A LAIKUS BEFOGADÓ PERSPEKTÍVÁJÁBÓL:
PILOT KURZUS TERVE A KÖZÉRTHETŐ KOMMUNIKÁCIÓ SZOLGÁLATÁBAN

10.45–11.00 **Vermeki Boglárka** (Zágráb, Horvátország)
GYERMEKNYELVI KORPUSZ MINT TANANYAGFORRÁS: AUTENTIKUS SZÖVEGEK
INTEGRÁCIÓS STRATÉGIÁI A MÁSODIK NYELVI TANANYAGFEJLESZTÉSBEN

11.00–11.15 **Gaál Péter** (Maribor, Szlovénia)
EGY OKTATÁSTERMINOLÓGIAI PROJEKT MUNKÁLATAI. MAGYAR–SZLOVÉN TERMINUSOK,
DEFINÍCIÓK ÉS FORRÁSAIK

- 11.15–11.30 **Vukov Raffai Éva** (Szabadka, Szerbia)
NÉZŐPONTOK A FELSOÓKTATÁS TERMINUSAINAK MAGYAR–SZERB ÖSSZEHASONLÍTÓ
VIZSGÁLATÁBAN
- 11.30–11.45 **Rosenberg Mátyás** (Budapest, Magyarország)
AZ ESZPERANTÓ NYELVVIZSGÁK HELYZETE A MAGYAR NYELVI ÖKOSZISZTÉMÁBAN –
ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉS
- 11.45–12.00 *Vita*
- 12.00–12.15 *Kávészünet*

II. ülészak

Elnöklő: Kovács Rácz Eleonóra

- 12.15–12.30 **Lehocki-Samardžić Anna** (Eszék, Horvátország)–**Szoták Szilvia** (Budapest, Magyarország)
ISKOLAI NYELVI TÁJKÉP KISEBBSÉGI KONTEXTUSBAN AZ ESZÉKI ÉS A PÉCSI OKTATÁSI
KÖZPONTOK PÉLDÁJÁN
- 12.30–12.45 **Magyari Sára** (Nagyvárad, Románia)
VÁROSI TEMETŐK NYELVHASZNÁLATA A NÉPSZÁMLÁLÁS TÜKRÉBEN
- 12.45–13.00 **Szoták Szilvia** (Budapest, Magyarország)
DIASZPÓRAKUTATÁS: NYELVHASZNÁLATI SZOKÁSOK A CIVIL SZFÉRÁBAN
- 13.00–13.15 **Vlasics Petra** (Szeged, Magyarország)
NYELVI PERSPEKTÍVÁK ÉS KÖZÖSSÉGI KAPCSOLATOK AZ OLASZORSZÁGI MAGYAR
DIASZPÓRÁBAN
- 13.15–13.30 **Nagy György Virág** (Újvidék, Szerbia)
A VAJDASÁGI MAGYAR GYERMEKEK MÁSSALHANGZÓEJTÉSÉNEK VIZSGÁLATA.
EGY ÚJ MÓDSZERTANI ELJÁRÁS BEMUTATÁSA
- 13.30–13.45 *Vita*
- 13.45–15.15 *Ebédészünet*

III. ülészak

Elnöklő: Pásztor-Kicsi Mária

- 15.15–15.30 **Sebők Szilárd** (Pozsony, Szlovákia)
A BESZÉLŐ ÉS A NYELVÉSZ PERSPEKTÍVÁJA A NYELVRE – ÁTFEDŐDÉSEK ÉS ELTÉRÉSEK

- 15.30–15.45 **Kruzslicz Tamás** (Budapest, Magyarország)
A PERSPEKTIVIZÁCIÓ MORFOSZINTAKTIKAI ESZKÖZEI A MAGYART MINT IDEGEN NYELVET
TANULÓK ÍRÁSBELI SZÖVEGALKOTÁSÁBAN
- 15.45–16.00 **Rekecki Vivien** (Újvidék, Szerbia)
KÖTŐSZÓHASZNÁLAT SZINKRÓN ÉS DIAKRÓN PERSPEKTÍVÁBÓL
- 16.00–16.15 **Scheibl György** (Szeged, Magyarország)
A GENDEREZÉS MINT NYELVHASZNÁLÓI PERSPEKTÍVAVÁLTÁS FORMÁLIS MORFOLÓGIAI
MODELLJE A NÉMETBEN
- 16.15–16.30 **Schirm Anita** (Szeged, Magyarország)
AZ ALLITERÁCIÓ MINT MANIPULÁCIÓS MECHANIZMUS
- 16.30–16.45 **Szabó Laki Boglárka** (Újvidék, Szerbia)
TEGEZÉS VAGY MAGÁZÁS? NYELVI UDVARIASSÁG A KÖZÖSSÉGI OLDALAK
NYELVHASZNÁLATÁBAN
- 16.45–17.00 *Vita*
- 17.00–17.15 *Kávészünet*

IV. ülészak

Elnöklő: Szabó Laki Boglárka

- 17.15–17.30 **Sólyom Réka** (Budapest, Magyarország)
MI-HASZNÁLAT A SZEMINÁRIUMI MUNKA SORÁN
- 17.30–17.45 **Kovács Rácz Eleonóra** (Újvidék, Szerbia)
A SZOCIOLINGVISZTIKA ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA INTEGRÁCIÓJA A MAGYAR
ANYANYELVI OKTATÁSBAN: LEHETŐSÉGEK ÉS KIHÍVÁSOK A 21. SZÁZADBAN
- 17.45–18.00 **Oszkó Beatrix** (Budapest, Magyarország; Újvidék, Szerbia)
A MI HASZNÁLATA AZ OKTATÁSBAN AZ ÚJVIDÉKI EGYETEM MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
TANSZÉKÉN
- 18.00–18.15 **Pásztor-Kicsi Mária** (Újvidék, Szerbia)
MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ÉS HUMOR KOGNITÍV SZEMANTIKAI PERSPEKTÍVÁBÓL
- 18.15–18.30 *Vita*
- 18.30 *A konferencia berekesztése*

TIME SCHEDULE

Date: October 14th, 2025.

Venue: Online Conference

9.00–9.15 OPENING
Anikó Novák Head of Department

PLENARY LECTURES

Chair: **Edit Andrić**

9.15–9.45 **Judit Raátz** (Hungary, Budapest)
TRADITIONAL AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI)-BASED OPPORTUNITIES FOR
DEVELOPING TEXT COMPREHENSION AND CREATION IN PUBLIC EDUCATION

9.45–10.15 **Szilárd Tátrai** (Hungary, Budapest)
THE PERSPECTIVITY OF CONTEXTUALIZATION

Section 1

Chair: **Beatrix Oszkó**

10.15–10.30 **Orsolya Nádor** (Bratislava, Slovakia)
DEVELOPING TEXT EDITING STRATEGIES DURING EDITOR EDUCATION

10.30–10.45 **Enikő Benedek–Annamária Marthy** (Budapest, Hungary)
MEDICAL LANGUAGE CLARITY FROM THE PERSPECTIVE OF NON-PROFESSIONAL READERS:
PILOT COURSE PLAN IN THE SERVICE OF PLAIN LANGUAGE COMMUNICATION

10.45–11.00 **Boglárka Vermeki** (Zagreb, Croatia)
CHILD LANGUAGE CORPUS AS A RESOURCE FOR TEACHING MATERIALS: STRATEGIES FOR
INTEGRATING AUTHENTIC TEXTS IN SECOND LANGUAGE CURRICULUM DEVELOPMENT

11.00–11.15 **Péter Gaál** (Maribor, Slovenia)
WORK ON AN EDUCATIONAL TERMINOLOGY PROJECT. HUNGARIAN–SLOVENIAN TERMS,
DEFINITIONS AND THEIR SOURCES

- 11.15–11.30 **Éva Vukov Raffai** (Subotica, Serbia)
PERSPECTIVES IN THE HUNGARIAN–SERBIAN COMPARATIVE STUDY OF HIGHER
EDUCATION TERMS
- 11.30–11.45 **Mátyás Rosenberg** (Budapest, Hungary)
ESPERANTO EXAMS IN THE HUNGARIAN LINGUISTIC ECOSYSTEM:
A COMPARATIVE ANALYSIS
- 11.45–12.00 *Discussion*
- 12.00–12.15 *Coffee break*

Section 2

Chair: Eleonóra Kovács Rác

- 12.15–12.30 **Anna Lehocki-Samardžić** (Osijek, Croatia)–**Szilvia Szoták** (Budapest, Hungary)
SCHOOLScape IN A MINORITY CONTEXT: THE EXAMPLE OF THE EDUCATIONAL CENTERS
IN OSIJEK AND PÉCS
- 12.30–12.45 **Sára Magyar** (Oradea, Romania)
LANGUAGE USE IN URBAN CEMETERIES IN THE LIGHT OF THE CENSUS
- 12.45–13.00 **Szilvia Szoták** (Budapest, Hungary)
DIASPORA RESEARCH: LANGUAGE USAGE HABITS IN THE CIVIL SPHERE
- 13.00–13.15 **Petra Vlasics** (Szeged, Hungary)
LINGUISTIC AND COMMUNITY PERSPECTIVES AMONG HUNGARIANS LIVING IN ITALY
- 13.15–13.30 **Virág Nagy György** (Novi Sad, Serbia)
INVESTIGATING THE CONSONANTS OF HUNGARIAN CHILDREN IN VOJVODINA.
PRESENTING A NEW METHODOLOGICAL APPROACH
- 13.30–13.45 *Discussion*
- 13.45–15.15 *Lunch break*

Section 3

Chair: Mária Pásztor-Kicsi

- 15.15–15.30 **Szilárd Sebők** (Bratislava, Slovakia)
THE PERSPECTIVES OF SPEAKERS AND LINGUISTS ON LANGUAGE – OVERLAPS AND
DIFFERENCES

- 15.30–15.45 **Tamás Kruzslicz** (Budapest, Hungary)
MORPHOSYNTACTIC TOOLS OF PERSPECTIVIZATION IN THE WRITTEN COMPOSITION OF
HUNGARIAN AS A FOREIGN LANGUAGE LEARNERS
- 15.45–16.00 **Vivien Reckecki** (Novi Sad, Serbia)
CONJUNCTION USE FROM A SYNCHRONIC AND DIACHRONIC PERSPECTIVE
- 16.00–16.15 **György Scheibl** (Szeged, Hungary)
A FORMAL MORPHOLOGICAL MODEL OF GENDERING AS A LANGUAGE USER'S PERSPECTIVE
SHIFT IN GERMAN
- 16.15–16.30 **Anita Schirm** (Szeged, Hungary)
ALLITERATION AS A MANIPULATION MECHANISM
- 16.30–16.45 **Boglárka Szabó Laki** (Novi Sad, Serbia)
T/V FORMS? LINGUISTIC POLITENESS IN THE LANGUAGE USE OF SOCIAL MEDIA
- 16.45–17.00 *Discussion*
- 17.00–17.15 *Coffee break*

Section 4

Chair: Boglárka Szabó Laki

- 17.15–17.30 **Réka Sólyom** (Budapest, Hungary)
THE USE OF AI IN SEMINAR WORK
- 17.30–17.45 **Eleonóra Kovács Rácz** (Novi Sad, Serbia)
THE INTEGRATION OF SOCIOLINGUISTICS AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE
IN HUNGARIAN MOTHER TONGUE EDUCATION: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES
IN THE 21ST CENTURY
- 17.45–18.00 **Beatrix Oszkó** (Budapest, Hungary; Novi Sad, Serbia)
THE USE OF AI IN EDUCATION AT THE DEPARTMENT OF HUNGARIAN LANGUAGE AND
LITERATURE, UNIVERSITY OF NOVI SAD
- 18.00–18.15 **Mária Pásztor-Kicsi** (Novi Sad, Serbia)
AI AND HUMOUR FROM THE PERSPECTIVE OF COGNITIVE SEMANTICS
- 18.15–18.30 *Discussion*
- 18.30 *Closing of the conference*

AZ ELŐADÁSOK TARTALMI ÖSSZEFOGLALÓJA

ABSTRACTS

Benedek Enikő

Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézet, Budapest
benedek.eniko@semmelweis.hu

Marthy Annamária

Semmelweis Egyetem, Szaknyelvi Intézet, Budapest
marthy.annamaria@semmelweis.hu

ORVOSI SZAKSZÖVEGEK ÉRTHETŐSÉGE A LAIKUS BEFOGADÓ PERSPEKTÍVÁJÁBÓL: PILOT KURZUS TERVE A KÖZÉRTHETŐ KOMMUNIKÁCIÓ SZOLGÁLATÁBAN

Bevezetés

Az orvosi szaknyelv a leginkább specializált nyelvi regiszterek közé tartozik, amely a laikus befogadók számára gyakran komoly nehézséget okoz. A beleegyező nyilatkozatok és más egészségügyi dokumentumok közvetlenül befolyásolják a betegek megértését, döntéseit és együttműködését. A Semmelweis Egyetemen tervezett pilot kurzus célja e szövegek érthetőségének vizsgálata, különös tekintettel a szociodemográfiai tényezőkre.

Anyag és módszerek

A hallgatók félstrukturált interjúkat készítenének olyan résztvevőkkel, akik orvosi beleegyező nyilatkozatokat olvasnak, majd tapasztalataikról számolnak be. A leiratok tematikus elemzése feltárja majd a megértési akadályokat, valamint az életkor, az iskolázottság és a társadalmi háttér szerinti eltéréseket.

Eredmények

A vizsgálat várhatóan azonosítja a visszatérő nyelvi és szerkezeti problémákat, valamint kimutatja a szociodemográfiai háttérből fakadó tendenciákat. Ezek alapul szolgálhatnak a szövegek egyszerűsítési stratégiáihoz.

Kulcsszavak: orvosi szaknyelv, érthetőség, szociodemográfiai tényezők, interjúelemzés, közérthető kommunikáció

MEDICAL LANGUAGE CLARITY FROM THE PERSPECTIVE OF NON-PROFESSIONAL READERS: PILOT COURSE PLAN IN THE SERVICE OF PLAIN LANGUAGE COMMUNICATION

Introduction

Medical language is one of the most specialized registers, often posing serious challenges for non-professional readers. Informed consent forms and other medical documents directly influence patient understanding, decision-making, and cooperation. The planned pilot course at Semmelweis University aims to investigate the comprehensibility of such texts from the perspective of non-professional audiences, taking sociodemographic factors into account.

Materials and methods

Students will conduct semi-structured interviews with participants who review informed consent forms and report on their experiences of comprehension and difficulty. The transcripts will undergo thematic analysis to identify barriers to understanding and to reveal differences associated with age, educational background, and social status.

Results

The analysis is expected to highlight recurrent linguistic and structural problems and to uncover sociodemographic patterns in text comprehension. These findings may serve as a basis for simplification strategies that make medical texts more accessible.

Conclusion

By integrating linguistic, educational, and applied perspectives, the pilot course could contribute to both improved patient-friendly health communication and training of students in qualitative research methods.

Keywords: **medical language clarity, comprehensibility, sociodemographic factors, interview analysis, plain language communication**

■
Gaál Péter

Maribori Egyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Maribor
gaal.peter.hun@gmail.com

EGY OKTATÁSTERMINOLÓGIAI PROJEKT MUNKÁLATAI. MAGYAR–SZLOVÉN TERMINUSOK, DEFINÍCIÓK ÉS FORRÁSAIK

2023-ban indult el a Magyar Tudományos Akadémia és a Tudomány a Magyar Nyelvért Nemzeti Program „Magyar terminológiastratégia” nevű alprogramja. Az alprogram keretében egy nyolcnyelvű oktatásterminológiai adatbázis összeállítása zajlik a Magyarországgal szomszédos országok nyelvészei, terminológusai, oktatási szakemberei közreműködésével. A munkacsoportok 2024-ben a közoktatás, 2025-ben pedig a felsőoktatás aldomén terminusainak feldolgozásával foglalkoztak.

A terminológiai munka egyik legfontosabb és egyben legnehezebb része a megbízható források felkutatása, kiválasztása és felhasználása. A közoktatási terminusok esetében már elkészült egy összefoglaló (Gaál 2005) a forráskezelés és -felhasználás problematikájáról a magyar–szlovén nyelvpár vonatkozásában. Előadásomban a terminológiai projekt szlovéniai munkacsoportjában összegyűlt – forrásokra vonatkozó – tapasztalatokat összegzem a felsőoktatás aldoménhez kapcsolódóan. A vizsgálat forrását a projektben már elkészült és rendelkezésre álló adatmezők képezik, módszere tartomelemzés.

Gaál P. 2025. Szlovén nyelvű terminusok és definíciók – a forráskeresés és -felhasználás problematikája (megjelenés alatt)

Kulcsszavak: oktatásterminológia, felsőoktatás, Szlovénia, forráskeresés, forráskezelés

WORK ON AN EDUCATIONAL TERMINOLOGY PROJECT. HUNGARIAN–SLOVENIAN TERMS, DEFINITIONS AND THEIR SOURCES

In 2023, the Hungarian Academy of Sciences and the National Program for Hungarian Language launched a subprogram called “Hungarian Terminology Strategy”. As part of this subprogram, an eight-language educational terminology database is being compiled in collaboration with linguists, terminologists and education experts from neighboring countries of Hungary. The working groups focused on processing terms from the subdomain of public education in 2024 and higher education in 2025.

One of the most important and difficult parts of terminology work is finding, selecting and using reliable sources. In the case of public education terms, a summary (Gaál 2005) has already been prepared on the problems of source management and use in relation to the Hungarian–Slovenian language pair. In my presentation, I will summarize the experiences of the Slovenian working group of the terminology project with regard to sources related to the subdomain of higher education. The source of the study is the data fields already completed and available in the project, the method is content analysis.

Gaál P. 2025. Szlovén nyelvű terminusok és definíciók – a forráskeresés és -felhasználás problematikája (forthcoming)

Keywords: educational terminology, higher education, Slovenia, source search, source management

Kovács Rác Eleonóra

Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
kreleonora@ff.uns.ac.rs

A SZOCIOLINGVISZTIKA ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA INTEGRÁCIÓJA A MAGYAR ANYANYELVI OKTATÁSBAN: LEHETŐSÉGEK ÉS KIHÍVÁSOK A 21. SZÁZADBAN

Az előadás a szociolingvisztika és a mesterséges intelligencia (MI) integrációjának lehetőségeit vizsgálja és vázolja fel a magyar anyanyelvi oktatásban. Célja az inkluzív és személyre szabott nyelvpedagógia kialakítása körüli tényállások és tudományos kutatások bemutatása, amelyek figyelembe veszik a magyar nyelvi sokszínűséget. A szociolingvisztikai megközelítés elősegíti a nyelvi változatok elfogadását, míg az MI-eszközök támogatják a differenciált tanulást, különösen a beszéd- és íráskészség fejlesztésében. Az előadás rámutat arra, hogy a nyelvi változatok elfogadásának tanítása szorosan összefügg a differenciált oktatással: az eltérő nyelvi háttérrel érkező tanulók számára csak így biztosítható hatékony tanulási környezet. Az MI-alapú eszközök lehetőséget nyújtanak a sokféleség kezelésére, mivel képesek személyre szabottan támogatni a beszéd- és íráskészség formális beszédhelyzetekre irányuló fejlesztését, amely a magyar sztenderd nyelvváltozat tanítását tűzi ki célul. Az integráció azonban kihívásokat is rejt, mint például az etikus adatkezelés, a pedagógusok felkészítése, az érzékeny MI-rendszerek fejlesztése. Tudatos oktatáspolitikai stratégiával olyan oktatási modell alakítható ki, amely figyelembe veszi és számon tartja a magyar nyelv szociolingvisztikai sajátosságait a 21. században, azaz a familiáris, informális nyelvváltozatok meglétét, amelyekhez additív (hozzáadó) nyelvszemlélettel hozzáadható, tanítható a magyar formális beszédhelyzetekben alkalmazott nyelvváltozata.

Kulcsszavak: szociolingvisztika, mesterséges intelligencia, anyanyelvi oktatás, nyelvi sokszínűség, differenciált oktatás

THE INTEGRATION OF SOCIOLINGUISTICS AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN HUNGARIAN MOTHER TONGUE EDUCATION: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES IN THE 21ST CENTURY

The study explores and outlines the possibilities of integrating sociolinguistics and artificial intelligence (AI) in Hungarian mother tongue education. Its aim is to present the facts and scientific research related to the development of an inclusive and personalized language pedagogy that takes into account the linguistic diversity of the Hungarian language. The sociolinguistic approach supports the acceptance of language variation, while AI-based tools promote differentiated learning, particularly

in the development of speaking and writing skills. The study highlights that teaching the acceptance of language variation is closely linked to differentiated instruction: only through this approach can an effective learning environment be ensured for students coming from diverse linguistic backgrounds. AI-powered tools offer opportunities to address this diversity, as they can provide personalized support in developing speaking and writing skills oriented toward formal language use—particularly in the context of teaching the Hungarian standard variety.

However, the integration also presents challenges, such as ethical data handling, the training of teachers, and the development of socially and linguistically sensitive AI systems. With conscious educational policy strategies, it is possible to create an educational model that acknowledges and incorporates the sociolinguistic characteristics of the Hungarian language in the 21st century. This includes recognizing the presence of familiar, informal language varieties, and adding the standard variety used in formal communication through an additive language approach that respects and builds upon the learners' existing linguistic resources.

Keywords: **sociolinguistics, diglossia, artificial intelligence, linguistic diversity, differentiated education**

■
Kruzslicz Tamás

ELTE BTK Magyar mint Idegen Nyelv Tanszék, Budapest
kruzslicz.tamas@btk.elte.hu

A PERSPEKTIVIZÁCIÓ MORFOSZINTAKTIKAI ESZKÖZEI A MAGYART MINT IDEGEN NYELVET TANULÓK ÍRÁSBELI SZÖVEGALKOTÁSÁBAN

A perspektivizáció a kommunikáció általános, minden szövegben megjelenő kognitív művelete. Az ezt megvalósító nyelvi eszközök konstruálják meg egy szöveg tér-, idő- és személyközi viszonyait, meghatározzák a figyelemirányítást, a szubjektívizációt, illetve fontos szövegkohéziós funkciójuk van. A gazdag morfológiájú magyar nyelvben leginkább morfoszintaktikai szinten jelennek meg ennek nyelvi eszközei (például a főnévi, igei egyeztetésben, vonzatkeretben, névmások használatában, szórendben, a határozottság kifejezésében).

Az előadás empirikus kutatás segítségével vizsgálja, milyen morfoszintaktikai eszközöket használnak az A2 és B2 magyar nyelvi szinten a német és francia anyanyelvű magyartanulók írásbeli szövegeikben a perspektivizáció megvalósítására. A hibaelemzés eszközével mutatja be ennek a köztesnyelvben használt grammatikai eszközeit, kitérve a lehetséges anyanyelvi transzferhatásokra. Az eredmények a magyar nyelvtani konstrukciók szövegszintű funkcióinak jobb megismerését szolgálják.

Kulcsszavak: **perspektivizáció, köztesnyelv, magyar mint idegen nyelv, szövegalkotás, kohézió**

MORPHOSYNTACTIC TOOLS OF PERSPECTIVIZATION IN THE WRITTEN COMPOSITION OF HUNGARIAN AS A FOREIGN LANGUAGE LEARNERS

Perspectivisation is a general cognitive process that is evident in all texts. Its linguistic tools determine the spatial, temporal and interpersonal relationships within a text, the direction of attention and subjectivisation, but they play an important role in textual cohesion, as well. In Hungarian, which is known as a language with a rich morphology, these linguistic tools mainly appear at the morphosyntactic level (e.g. noun and verb agreement, argument structure, use of pronouns, word order and expression of definiteness).

This study uses empirical research to examine which morphosyntactic tools Hungarian-learning German and French native speakers use to achieve perspectivisation in their written Hungarian texts at A2 and B2 levels. Error analysis is applied to present the grammatical tools used in their interlanguage, also on possible L1 transfer effects. The results improve our understanding of the functions of Hungarian grammatical constructions at the text level.

Keywords: **perspectivization, interlanguage, Hungarian as a foreign language, writing, cohesion**

Lehocki-Samardžić Anna

J. J. Strossmayer Tudományegyetem, Eszék
alehocki@ffos.hr

Szoták Szilvia

Budapesti Metropolitan Egyetem, Budapest
sszotak@metropolitan.hu

ISKOLAI NYELVI TÁJKÉP KISEBBSÉGI KONTEXTUSBAN AZ ESZÉKI ÉS A PÉCSI OKTATÁSI KÖZPONTOK PÉLDÁJÁN

Az eszéki székhelyű Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ és a pécsi Miroslav Krleža Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium olyan oktatási intézmények a határ két oldalán, melyek biztosítják a horvátországi magyar közösség és a magyarországi horvát közösség anyanyelven történő oktatását. Előadásunkban a két intézmény nyelvi tájképét mutatjuk be a kisebbségi nyelvhasználat tükrében, elsősorban arra a kérdésre keresve a választ, hogy milyen mértékben van jelen a kisebbségi és a többségi nyelv az iskolák belső és külső terében. Megfigyeljük az írott – az iskolai dokumentációban használt – nyelvet, a pedagógus–pedagógus, a pedagógus–diák, és diák–diák közötti kommunikációt. Feltételezésünk szerint az iskola kisebbségi jellege miatt a kisebbség nyelve fog dominálni, a kommunikációban pedig jelen lesz a többség nyelve is. Kutatásunk fő célja azt megmutatni, hogy a nyelvcseré-helyzetben lévő közösségek hogyan tudnak élni kisebbségi jogaikkal, mennyire vállalnak aktív szerepet a kisebbségi közösségek nyelvmegtartásában. Szeretnénk a kisebbségi nyelv jelenlétének fontosságára is rávilágítani az iskolai kommunikációban.

Kulcsszavak: iskolai nyelvi tájkép, kisebbség, anyanyelv, nyelvcseré, többség

SCHOOLScape IN A MINORITY CONTEXT: THE EXAMPLE OF THE EDUCATIONAL CENTERS IN OSIJEK AND PÉCS

The Hungarian Education and Cultural Center in Croatia, based in Osijek, and the Miroslav Krleža Croatian Kindergarten, Primary School, Secondary School and Boarding School, based in Pécs are educational institutions on both sides of the border that provide education in the native language of the Hungarian community in Croatia and the Croatian community in Hungary. In our presentation, we will show the linguistic landscape of the two institutions in terms of minority language use, primarily seeking to answer the question of to what extent minority and majority languages are present in the internal and external spaces of schools. We observe the written language used in school documentation, as well as communication

between teachers, between teachers and students, and between students. Our assumption is that, due to the minority nature of the school, the minority language will dominate, while the majority language will also be present in communication. The main goal of our research is to show how communities in a language shift situation can exercise their minority rights and to what extent they take an active role in preserving the language of minority communities. We would also like to highlight the importance of the presence of the minority language in school communication.

Keywords: **schoolscape, minority, mother tongue, language shift, majority**

■
Magyari Sára

Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad
saramagyary@yahoo.com

VÁROSI TEMETŐK NYELVHASZNÁLATA A NÉPSZÁMLÁLÁS TÜKRÉBEN

A temető kiváló terepet nyújt nyelvészeti vizsgálatokhoz, mert a nyelvhasználat olyan jelként funkcionál, amely rávilágít a társadalmi változásokra. A romániai települések etnikai, vallási kisebbségeinek és többségének viszonyát, térfoglalását vagy éppen térvesztését, a szórványosodást követhetjük nyomon a temetővizsgálatok során.

A kutatás témája a (nagy)városi temetők vizsgálata Bihar, Arad, Temes megye reprezentatív városaiban. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy *a)* milyen etnikai, vallási kifejezőeszközöket találunk a mai sírok esetében; *b)* hogyan szerveződik a temetőkép a szakrális és profán jelek függvényében; *c)* melyek azok az eszközök, amelyek reprezentatív jellegűek a különböző temetőbeli hatalmi játszmák létrejöttében; *d)* hogyan reflektál a városi temetők képe a jelértelmezések függvényében a népszámlálási eredményekre, valamint *f)* milyen értelmzési lehetőséget mutat a temetők online megjelenítése. Előadásomban egy átfogó kutatás eredményeit mutatom be.

Kulcsszavak: **nagyváros, temető, szemiotika, nyelvhasználat, népszámlálás**

LANGUAGE USE IN URBAN CEMETERIES IN THE LIGHT OF THE CENSUS

The topic of our research is a linguistic and semiotic approach to the study of (large) urban cemeteries, mapping the workers' and civic cemeteries of Bihor, Arad and Timis counties. Our research will focus on the following questions: *a)* what ethnic and religious means of expression are found on contemporary graves; *b)* what kind of cemetery image is drawn in relation to sacred and secular signs; *c)* what are the means that are represent of the different power games in the cemetery; *d)* how does the image of urban cemeteries reflect the census results depending on the interpretations of the signs and *f)* what interpretative potential does the online representation of cemeteries offer. In my presentation, I will present the results of a comprehensive research project.

Keywords: **city, cemeteries, semiotic, language use, census**

Nádor Orsolya

Comenius Egyetem, Pozsony
orsolya.katalin.nador@uniba.sk
nadororsolya@gmail.com

SZÖVEGJAVÍTÁSI STRATÉGIÁK KIALAKÍTÁSA A SZERKESZTŐKÉPZÉS SORÁN

Az előadás célja, hogy példákon keresztül bemutassa a pozsonyi szerkesztő szakos hallgatók írott sajtószöveggel való találkozását a kezdetektől a szerkesztőségekben végzett gyakorlaton át a diplomadolgozat elkészítéséig. Ebben a folyamatban kiemelt szerepe van az egyik legfontosabb szerkesztői készségnek, a mások szövegéhez való viszonyulás kialakításának, ezen belül pedig különösen a szövegjavítási stratégiák formálódásának. A tantárgyi struktúra keretében megismerik az egyes sajtóműfajok stilisztikai, szövegtani, pragmatikai jellemzőit. Ezt egészítik ki a megoldandó feladatok, amelyek az egyes szövegtípusok jellemzőinek biztos felismerését, valamint a szerző egyéniségét tiszteletben tartó szövegjavítás megtanulását szolgálják. Ez utóbbi különösen akkor nehéz, ha a hallgatók maguk is aktívan írnak verset, prózát vagy akár híreket, tudósításokat. A szlovákiai magyar sajtóban dolgozó volt hallgatóink sikerei azonban azt bizonyítják, hogy az egyetemi évek felkészítik őket erre a felelősségteljes feladatra.

Kulcsszavak: szerkesztői kompetenciák, sajtószöveg, szövegjavítási stratégiák, stilisztikai, szövegtani és kommunikációs ismeretek

DEVELOPING TEXT EDITING STRATEGIES DURING EDITOR EDUCATION

This presentation explores the development of text editing strategies within the framework of editor training at the university level in Bratislava. Through practical examples, it traces how students specializing in editing engage with journalistic texts—from initial classroom encounters to internships in editorial offices and the completion of their thesis work. A central focus is the cultivation of editorial competence, particularly the ability to revise texts authored by others with sensitivity and strategic insight. The curriculum integrates theoretical knowledge of stylistic, textual, and pragmatic features of various media genres with hands-on exercises that emphasize genre recognition and authorial respect. The challenge of editing is heightened when students are themselves active writers of poetry, prose, or journalistic content. Nevertheless, the professional success of graduates working in the Hungarian press in Slovakia affirms the effectiveness of this pedagogical approach.

Keywords: editorial skills, press texts, text revision strategies, stylistic, textual and communication knowledge

■
Nagy György Virág

Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
virag@ff.uns.ac.rs

A VAJDASÁGI MAGYAR GYERMEKEK MÁSSALHANGZÓEJTÉSÉNEK VIZSGÁLATA. EGY ÚJ MÓDSZERTANI ELJÁRÁS BEMUTATÁSA

Előadásomban egy olyan kutatási módszertant mutatok be, amely a vajdasági magyar gyermekek mássalhangzóejtésének részletes leírását célozza. A vizsgálat középpontjában a mássalhangzók akusztikai és artikulációs jellemzőinek rögzítése áll. A módszer alapját egy képmegnevezéses teszt adja, amelynek során hangfelvétel készül, majd a Praat szoftver segítségével történik azok szegmentálása és elemzése, lehetővé téve jellemzőiknek pontos feltárását. A vizsgálat előzményeként szülői szociolingvisztikai anamnézis készül, amely a gyermekek nyelvi környezetéről és fejlődéséről szolgáltat adatokat, és ezáltal alapot ad beszédük sajátosságainak árnyaltabb értelmezéséhez. Dialektológiai nézőpontból a kutatás rávilágít a vajdasági térségekben megfigyelhető eltérésekre és mintázatokra, és tágabb perspektívát nyújt a regionális nyelvi változatok kölcsönhatásának megértéséhez.

Kulcsszavak: szociofonetika, mássalhangzóejtés, gyermeknyelv, dialektológia, Vajdaság

INVESTIGATING THE CONSONANTS OF HUNGARIAN CHILDREN IN VOJVODINA. PRESENTING A METHODOLOGICAL APPROACH

This presentation introduces a research methodology designed to provide a detailed description of the consonant pronunciation of Hungarian children in Vojvodina. The focus lies on recording and analyzing the acoustic and articulatory features of consonants. The method is based on a picture-naming test, during which the target sounds are recorded and subsequently segmented and analyzed using the Praat software, allowing for the precise identification of their phonetic characteristics. As a preliminary step, a sociolinguistic parental questionnaire is used to gather information about the children's linguistic environment and developmental background, which supports a more nuanced interpretation of the data. From a dialectological perspective, the study highlights regional patterns and variations observable across different areas of Vojvodina and provides a broader perspective on the exploration and interpretation of regional language variation.

Keywords: sociophonetics, consonant pronunciation, child language, dialectology, Vojvodina

■
Oszkó Beatrix

ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont, Budapest
Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
oszko.beatrix@nytud.hun-ren.hu

A MI HASZNÁLATA AZ OKTATÁSBAN AZ ÚJVIDÉKI EGYETEM MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉKÉN

A mesterséges intelligencia (MI) egyre tökéletesedő szolgáltatásai lehetővé teszik, hogy a az új eszköz segítségével létrehozott feladatok eredményesebbé, a tanulók számára érdekesebbé tegyék a tanulási folyamatot. Az előadás azt mutatja be, hogy az Újvidéki Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékéhez kötődő tárgyak oktatásában mikor és milyen formában jelent meg az MI. Milyen szerepe van a tanárnak az előkészítő fázisban, hogyan és milyen mértékben segítik a az egyes eszközök az oktatómunkát, és hogy fogadják mindezt a hallgatók. A nagy nyelvi modelleket használó eszközök közül a ChatGPT, a Gemini és a magyar fejlesztésű PULI rejtette lehetőségeket a magyar nyelvtörténet, dialektológia tantárgyak és a magyar mint idegen nyelv oktatása vonatkozásában mutatja be.

Kulcsszavak: **mesterséges intelligencia, nagy nyelvi modellek, felsőoktatás, feladatkészítés**

THE USE OF AI IN EDUCATION AT THE DEPARTMENT OF HUNGARIAN LANGUAGE AND LITERATURE, UNIVERSITY OF NOVI SAD

The increasingly sophisticated services offered by artificial intelligence (AI) are enabling educators to create tasks that make the learning process more effective and engaging for students. This presentation explores when and in what form AI has appeared in the teaching of subjects related to the Department of Hungarian Language and Literature at the University of Novi Sad. What role does the teacher play in the preparatory phase? How and to what extent do individual tools support teaching activities? And how do students respond to these innovations? Among the tools using large language models, ChatGPT, Gemini, and the Hungarian-developed PULI reveal hidden potential in teaching the history of the Hungarian language, dialectology, and Hungarian as a foreign language.

Keywords: **artificial intelligence, large language models, higher education, task generation**

■
Pásztor-Kicsi Mária

Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
manyi@ff.uns.ac.rs

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ÉS HUMOR KOGNITÍV SZEMANTIKAI PERSPEKTÍVÁBÓL

A kutatás tárgya az MI által előállított humoros tartalmak vizsgálata. Nem célja a humor fogalmának bölcseleti vagy elméleti megvitatása, hanem inkább annak eldöntése, hogy képesek-e a nagy nyelvi modellek (LLM-ek) emberi szemszögből humoros tartalmat generálni. Ha nem, akkor megpróbáljuk megtalálni ennek okát. Az elemzéshez szükséges mintát a ChatGPT biztosítja, részben kérdések megválaszolásával (mint például mit talál ő maga humorosnak), részben pedig különböző típusú viccek kért generálásával. Figyelembe vesszük az MI egyéb forrásokból (közösségi médiából és weboldalakról) gyűjtött vicceit is, ha vannak ilyenek. A vizsgálatot kognitív keretben végezzük, megfigyelve a gyűjtött anyagban fellelhető perspektívát, idealizált kognitív modelleket és metaforákat. A fő hipotézis az, hogy az MI nem képes emberi szemszögből humoros tartalmat kreálni, mert képtelen egyidejűleg kontrasztív perspektívákat vagy paradox problémákat feloldani, amelyek a humort képezik lényegében.

Kulcsszavak: **MI, humor, kognitív szemantika, IKM, perspektíva**

AI AND HUMOUR FROM THE PERSPECTIVE OF COGNITIVE SEMANTICS

This research deals with the properties of humorous content produced by AI. Its aim is not to discuss philosophical or other theoretical issues of the concept of humour, but rather to investigate whether LLMs are capable of generating humorous content from a human perspective. If not, we will try to find the reason for this. The sample for the analysis is provided by ChatGPT, partly by answering questions such as what *he/she/it* finds humorous, and partly by generating on request different types of jokes at the moment of the conversation. We will also observe other similar products of AI collected from social media and other websites. The frame of the discussion will be cognitive, considering the perspective, IKMs and metaphors available from the gathered material. The main hypothesis is that AI is not capable of creating humorous content from a human perspective because it is unable to simultaneously handle contrastive perspectives or paradoxical issues, which are the essence of humour in a way.

Keywords: **AI, humour, cognitive semantics, IKMs, perspective**

■
Raátz Judit

ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont, Budapest
raatz.judit@gmail.com

A SZÖVEGÉRTÉS ÉS -ALKOTÁS FEJLESZTÉSÉNEK HAGYOMÁNYOS ÉS MESTERSÉGES INTELLIGENCIA (MI) ALAPÚ LEHETŐSÉGEI A KÖZOKTATÁSBAN

A szövegértés fogalma magában foglalja a szöveg megértését, értelmezését és alkalmazását, míg a szövegalkotás a különböző szövegek létrehozásának folyamatát jelenti, beleértve a tervezést, kidolgozást és a javítás lehetőségét is. Ezek a készségek szorosan összefonódnak: a jó szövegértő hatékonyabban alkot szöveget és fordítva. A szövegértés és a szövegalkotás olyan alapvető készségek, amelyek fejlesztése egyre nagyobb figyelmet kap a modern oktatásban, hiszen nem csupán a nyelvi kompetenciák alapját képezik, hanem a kritikus gondolkodás, a kreativitás és a társadalmi integráció kulcstényezői is.

Az előadás átfogóan mutatja be a szövegértés és -alkotás iskolai fejlesztésének a hagyományos pedagógiai módszereken alapuló elméletét, annak gyakorlati alkalmazását, valamint ebbe a folyamatba a mesterséges intelligencia (MI) lehetséges bevonását. A hagyományos módszerek mellett az MI eszközök bevezetése e kompetenciaterületekbe új fejlesztési lehetőségeket, módszereket kínálva, megfelelő módon használva támogathatja ezeket a folyamatokat, személyre szabott visszajelzést nyújthat.

Kulcsszavak: szövegértés, szövegalkotás, nyelvi kompetenciák fejlesztése, hagyományos módszerek, MI-alapú készségfejlesztés

TRADITIONAL AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI)-BASED OPPORTUNITIES FOR DEVELOPING TEXT COMPREHENSION AND CREATION IN PUBLIC EDUCATION

The concept of text comprehension encompasses the understanding, interpretation, and application of text, while text creation refers to the process of producing various texts, including planning, elaboration, and the possibility of revision. These skills are closely intertwined: a good text comprehender can create text more effectively, and vice versa. Text comprehension and text creation are fundamental skills whose development is receiving increasing attention in modern education, as they not only form the basis of linguistic competencies but also serve as key factors in critical thinking, creativity, and social integration.

The presentation comprehensively introduces the theory of school-based development of text comprehension and creation based on traditional pedagogical methods, its practical application, as well as the possible involvement of artificial intelligence (AI) in this process. In addition to traditional methods, the introduction of AI tools into these competency areas

offers new development opportunities and methods, and when used appropriately, can support these processes by providing personalized feedback.

Keywords: **reading comprehension, writing composition, development of language competencies, traditional methods, AI-based skill development**

Rekecki Vivien

Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
rekecki.vivien@gmail.com

KÖTŐSZÓHASZNÁLAT SZINKRÓN ÉS DIAKRÓN PERSPEKTÍVÁBÓL

A kutatás az egyes kötőszók (*és* – *s*, megengedő *is*, *ugyan*) szemantikai és funkcionális vizsgálatával foglalkozik szinkrón módon, hiszen a mai magyar beszélt nyelv képezi anyagát. Ennek két aspektusát is figyelembe veszem, hiszen egy kérdőíves módszerrel a vajdasági magyar beszélt nyelvet vizsgálom, a Magyar Nemzeti Szövegtár adta lehetőségekkel pedig a magyarországi beszélt köznyelvből gyűjtök adatokat. A szinkrón megközelítéshez egy 19. századi elképzelést is kapcsolok Simonyi Zsigmond megállapításai alapján, ezzel rámutatva, hogy milyen eltérések, esetleg egyezések mutatkoznak a mai és a múlt század kötőszóhasználatában. Mindemellett az empirikus kutatásból született eredményeimet párhuzamba állítom a ma is használt nyelvtanok és a nyelvművelő irodalom megállapításaival. A kutatás célja, hogy különböző forrásokra támaszkodva rendszerezze, hogyan változik az egyes kötőszók jelentéséről és funkciójáról alkotott nyelvészeti és nyelvművelői vélemény, és azt, hogy ezzel szemben jelenleg milyen nyelvhasználói gyakorlat figyelhető meg.

Kulcsszavak: kötőszóhasználat, és – s, megengedő is, ugyan, szinkrón és diakrón vizsgálat

CONJUNCTION USE FROM A SYNCHRONIC AND DIACHRONIC PERSPECTIVE

This research focuses on the semantic and functional analysis of specific conjunctions (*és*—*s*, permissive “*is*”, “*ugyan*”) in a synchronic framework, as its material is drawn from present-day spoken Hungarian. Two perspectives are taken into account: on the one hand, a questionnaire-based method is applied to investigate spoken Hungarian in Vojvodina; on the other hand, data is collected from Hungarian spoken standard language with the help of the Hungarian National Corpus. To this synchronic approach, I also connect a 19th-century view based on the observations of Zsigmond Simonyi, thereby highlighting similarities and differences between the conjunction usage of the present and that of the past century. Furthermore, the results of the empirical study are compared with the findings of contemporary grammars and prescriptive linguistic literature. The aim of the research is to systematize, on the basis of multiple sources, how linguistic and prescriptive opinions about the meanings and functions of individual conjunctions have changed, and, in contrast, what actual language-user practices can be observed today.

Keywords: conjunction usage, “és—s” (‘and’), permissive “is” (‘even if’), “ugyan” (‘although’), synchronic and diachronic analysis

■
Rosenberg Máttyás

ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola, Budapest
matyas.rosenberg@gmail.com

AZ ESZPERANTÓ NYELVVIZSGÁK HELYZETE A MAGYAR NYELVI ÖKOSZISZTÉMÁBAN – ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉS

Az Oktatási Hivatal éves statisztikái szerint az elmúlt négy évben a nyelvvizsgázók száma Magyarországon közel felére esett vissza, különösen a 20–29 éves korcsoportban. A csökkenés háttérében döntően a diploma előfeltételeként szabott nyelvvizsga megszerzésének 2020-ban történt eltörlése áll. Előadásomban az eszperantó nyelvvizsgák számának és sikereségi mutatóinak időbeli alakulását vizsgálom az állami nyelvvizsgarendszer keretei között. Elemzésem komparatív jellegű: az eszperantó adatait más nyelvek statisztikai mutatóival vetem össze, feltárva a vizsgázói motivációk és a szabályozási környezet összefüggéseit. Külön figyelmet fordítok az alap-, közép- és felsőfokú vizsgák sikeressége és a vizsgázói populáció változásai közötti korrelációkra. Eredményeim rámutatnak arra, hogy a csökkenő vizsgázói létszám hosszú távon tovább ronthatja Magyarország már eleve alacsony idegennyelv-ismereti mutatóit, melynek társadalmi és gazdasági következményei is vannak.

Kulcsszavak: eszperantó, nyelvvizsga, statisztika, nyelvoktatás

ESPERANTO EXAMS IN THE HUNGARIAN LINGUISTIC ECOSYSTEM: A COMPARATIVE ANALYSIS

According to annual statistics published by the Educational Authority, the number of language exam candidates in Hungary has decreased by nearly 50% over the past four years, with the most significant decline observed in the 20–29 age group. This decrease is primarily attributable to the abolition of the compulsory language exam requirement for obtaining a university degree in 2020. In this presentation, I analyze the temporal trends of Esperanto language exam participation and success rates within the state language exam system. My analysis adopts a comparative perspective, comparing Esperanto data with that of other languages to explore the interplay between examinee motivation and regulatory context. Special attention is given to the correlation between success rates at basic, intermediate, and advanced levels and changes in the examinee population. The findings highlight that the declining number of candidates may further exacerbate Hungary's already low foreign language proficiency, with broader social and economic implications.

Keywords: Esperanto, language exam, statistics, language proficiency

Scheibl György

SZTE Germán Filológiai Intézet, Szeged

scheibl@lit.u-szeged.hu

A GENDEREZÉS MINT NYELVHASZNÁLÓI PERSPEKTÍVAVÁLTÁS FORMÁLIS MORFOLÓGIAI MODELLJE A NÉMETBEN

„Genderezés”-en a németben azt a nyelvhasználatot értjük, hogy személyek jelölésére az ún. generikus hímnemmel szemben, mint pl. a *Lehrer* (tanár) főnév, tudatosan főnévi alakokat használunk, amelyek, láthatóvá teszik a biológiai/társadalmi nemek sokféleségét. A jelenséget három paraméterrel szokás jellemezni: A pragmatikai paraméter a gender tanulmányok által definiált fogalomrendszerre (pl. diverzitás, nemi egyenlőség) épül. A funkcionális-skáláris paraméter kategorizálja és minősíti a rendelkezésre álló nyelvi formákat (eszerint pl. a *Lehrer* alak kerülendő, mert nem jelöli expliciten a női vagy harmadik nemű tanárokat). Számos hivatalos intézmény (köztük a mi egyetemünk is) ezért a nemek szempontjából semleges írásmódra vonatkozó irányelveket fogalmaz meg. A harmadik paraméter tipográfiai jellegű, és aszerint osztályozza a genderalakokat, hogy mennyire expliciten képesek formálisan jelölni a nemek sokszínűségét. A genderezés formai eszköztárának morfológiai integrálhatósága mindemellett többnyire a háttérben marad. Előadásomban ezért egy negyedik paramétert mutatok be, amely a jelenséget a leíró nyelvészet szempontjából közelíti meg, formalizálja a gender alakok képzését és paradigmába rendezi őket. Az osztályozás alapja a nyelvhasználó perspektíva-váltásának olyan formális modellje, amelyet már az igei diatézis (aktív-passzív paradigma) leírására is sikerrel alkalmazott a nyelvtipológia.

Kulcsszavak: **gender, referenciális perspektíva, genderkorrekt nyelvhasználat, morfológiai modellálás**

A FORMAL MORPHOLOGICAL MODEL OF GENDERING AS A LANGUAGE USER'S PERSPECTIVE SHIFT IN GERMAN

By “gendering” in German we mean a linguistic practice whereby, instead of using the so-called generic masculine forms to refer to people (such as *Lehrer* “teacher”), speakers deliberately employ nominal forms that make the diversity of biological and/or social genders visible. The phenomenon is usually described along three parameters: The pragmatic parameter is based on the conceptual framework defined by gender studies (e.g. diversity, gender equality). The functional-scalar parameter categorizes and evaluates the linguistic forms available (according to which, for instance, *Lehrer* should be avoided, since it does not explicitly designate female or non-binary teachers). Many official institutions (including our own university) therefore formulate guidelines for gender-neutral writing. The typographic parameter classifies gendered forms according to how explicitly they are able, in formal terms, to represent gender diversity. At the same time, the morphological integrability

of the formal repertoire of gendering usually remains in the background. In my presentation, therefore, I introduce a fourth parameter, which approaches the phenomenon from the perspective of descriptive linguistics, formalizes the formation of gendered forms, and arranges them into paradigms. The basis of this classification is a formal model of perspective-shifting by the language user, which linguistic typology has already successfully applied to the description of verbal diathesis (the active-passive paradigm).

Keywords: **gender, referential perspective, gender inclusive language, morphological modelling**

■
Schirm Anita

Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Szeged
schirmanita@gmail.com

AZ ALLITERÁCIÓ MINT MANIPULÁCIÓS MECHANIZMUS

Az alliteráció nem kizárólag az írók és költők által használt díszítő eszköz, illetve a gyerekmondókák szükséges eleme, nem csupán egy „bűbájos, bohókás betűrím”, hanem hatásos manipulációs mechanizmus. A szókezdő hang szabályos ismétlődése a zeneiség élményét kelti, jó hangzást biztosít, oldja a feszültséget, valamint képes memóriamankóként is funkcionálni. Kreativitást sugall, néha meglepő, nyomatékosítja a mondanivalót, illetve figyelemfelkeltő erővel is bír. E szerepköre miatt a reklámkommunikációban is előszeretettel használják mint manipulációs eszközt. A szavak elejének összecsengését olykor pedig a befogadók szórakoztatására, szándékos humorforrásként alkalmazzák, de kényes témák esetén tabukerülésre, eufemizálásra is alkalmas. Az előadás saját gyűjtésű korpusz hétköznapi példáin keresztül az alliteráció működésének a mikéntjét mutatja meg.

Kulcsszavak: **alliteráció, manipuláció, diskurzuselemzés, nyelvi humor, eufemizmus**

ALLITERATION AS A MANIPULATION MECHANISM

Alliteration is not only a decorative device used by writers and poets, or a necessary element of nursery rhymes; it is not just a “charming, funny rhyme”, but an effective manipulation mechanism. The regular repetition of the initial sound of a word creates a sense of musicality, ensures good pronunciation, relieves tension, and can also serve as a memory aid. It suggests creativity, sometimes surprises, emphasizes the message, and also has the power to attract attention. Due to these roles, it is also frequently used as a manipulation tool in advertising and communication. The harmony of the beginnings of words is sometimes used to entertain the recipients, as a deliberate source of humor, but in the case of sensitive topics, it is also suitable for euphemisms and avoiding taboos. The presentation shows how alliteration works through everyday examples from my own corpus.

Keywords: **alliteration, manipulation, discourse analysis, humour, euphemism**

■
Sebők Szilárd

Comenius Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Pozsony
szilard.sebok@uniba.sk

A BESZÉLŐ ÉS A NYELVÉSZ PERSPEKTÍVÁJA A NYELVRE – ÁTFEDŐDÉSEK ÉS ELTÉRÉSEK

A hétköznapi beszélő és a nyelvész nyelvszemlélete közötti különbségekkel már több tanulmány is foglalkozott, elsősorban a *folk linguistics* keretében. Az összehasonlítás azonban legtöbbször tartalmi különbségekre fókuszált, vagyis azt volt hivatott megválaszolni, hogyan értékeli vagy miként látja a hétköznapi beszélő az ún. nyelvet a nyelvész leírásához képest. Olyan munka azonban tudomásom szerint nem nagyon készült, amely a beszélő és a nyelvész eltérő perspektíváját hasonlította volna össze. Előadásomban arra teszek kísérletet, hogy korábbi vizsgálataimból kiindulva minél egyértelműbb választ adjak arra, hogy miben tér el a beszélő és a nyelvész perspektívája. Az eltérést nyelvi okokra vezetem vissza. Amellett érvelek, hogy a nyelvész által kialakított leíró nyelv használata olyan absztrakciókon és absztraktumokon keresztül, azaz olyan perspektívából láttatja a nyelvi valóságot, amely egyértelműen elkülöníthető a hétköznapi beszélőjétől.

Kulcsszavak: nyelv, perspektíva, nyelvész, beszélő

THE PERSPECTIVES OF SPEAKERS AND LINGUISTS ON LANGUAGE – OVERLAPS AND DIFFERENCES

The differences between the language views of everyday speakers and linguists were discussed in several studies, primarily in the context of folk linguistics. However, most comparisons have focused on differences in content, i.e., they aimed to answer the question of how everyday speakers evaluate or perceive language compared to linguists' descriptions. However, there has not been much in-depth research on the different perspectives of speakers and linguists. In my presentation, I will attempt to provide a clear answer, based on my previous research, to the question of how the speaker's and the linguist's perspectives differ. I attribute the difference to linguistic reasons. I argue that the use of descriptive language developed by linguists, through abstractions, presents linguistic reality from a perspective that is clearly distinct from that of everyday speakers.

Keywords: language, perspective, linguist, casual speaker

■
Sólyom Réka

Károli Gáspár Református Egyetem BTK, Budapest
solyom.reka@kre.hu

MI-HASZNÁLAT A SZEMINÁRIUMI MUNKA SORÁN

Az előadás jógyakorlatokat mutat be a felsőoktatásban, bölcsész- és tanárképzésben a mesterséges intelligencia adta lehetőségek használatára és ezeknek metakognitív tudásra (Csíkos 2007) gyakorolt hatására.

Tudvalevő, hogy a hallgatókat figyelmeztetni kell az MI indokolatlan használatára beadandó feladatok vagy prezentációk elkészítése esetén. Bár a hallgatókat érdekli a mesterségesintelligencia-használat, sok esetben tapasztalatlanok és tanácstalanok a lehetőségek (vö. Rajki–T. Nagy–Dringó–Horváth 2024) és az etikai kérdések terén.

A szerző oktatói tapasztalatai alapján példákat mutat be: hogyan és milyen feladattípusok elvégzésére használhatók egyes MI-alapú programok (pl. Canva, ChatGPT, WordArt) a gyakorlati órákon. Ezen eszközök segítségével a hallgatók stilisztikai, retorikai és kommunikációs kurzusokon kooperatív csoportmunkában (Kagan 2001) tudnak az oktató által megadott témában kutatni, fel tudnak dolgozni hosszabb olvasmányokat is, amelyekből prezentációt, infografikát vagy szófelhőt készítenek közösen, a munkát pedig ellenőrzés követi.

Kulcsszavak: infografika, jógyakorlat, MI-használat, prezentáció, szeminárium

Hivatkozott irodalom

Csíkos Csaba 2007. *Metakogníció, a tudásra vonatkozó tudás pedagógiája*. Budapest: Műszaki Kiadó Kft.

Kagan, Spencer 2001. *Kooperatív tanulás*. Budapest: Önkonet.

Rajki Zoltán – T. Nagy Judit – Dringó–Horváth Ida 2024. A mesterséges intelligencia a felsőoktatásban – hallgatói hozzáférés, attitűd és felhasználási gyakorlat. *Iskolakultúra* 34(7): 3–22.

THE USE OF AI IN SEMINAR WORK

The talk shows good practices in higher education (arts and teacher training) for the use of artificial intelligence and its impact on metacognitive knowledge (Csíkos 2007).

It is well known that students have to be made aware of the unjustified use of AI when preparing assignments or presentations. Although students are interested in the use of artificial intelligence, in many cases they are inexperienced and unsure about the possibilities (cf. Rajki–T. Nagy–Dringó–Horváth 2024), and ethical issues.

Based on the author's teaching experience, examples are presented of how and for what tasks certain AI-based programs (e.g., Canva, ChatGPT, WordArt) can be used in seminars. With the help of these tools, students can conduct research on

topics specified by the instructor in cooperative group work (Kagan 2001) in stylistic, rhetorical, and communication courses. They can also elaborate on longer readings, based on which they can create presentations, infographics, or word clouds, followed by a review of their work.

Keywords: infographics, good practices, use of AI, presentation, seminar

References

Csikos Csaba 2007. *Metakogníció, a tudásra vonatkozó tudás pedagógiája*. Budapest: Műszaki Kiadó Kft.

Kagan, Spencer 2001. *Kooperatív tanulás*. Budapest: Önkönet.

Rajki Zoltán – T. Nagy Judit – Dringó-Horváth Ida 2024. A mesterséges intelligencia a felsőoktatásban – hallgatói hozzájárás, attitűd és felhasználási gyakorlat. *Iskolakultúra* 34(7): 3–22.

Szabó Laki Boglárka

Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
boglarka.laki@ff.uns.ac.rs

TEGEZÉS VAGY MAGÁZÁS? NYELVI UDvariASSÁG A KÖZÖSSÉGI OLDALAK NYELVHASZNÁLATÁBAN

A közösségi média megjelenése magával hozta a kommunikációs formák megváltozását, s ez nyelvhasználatunkra is hatással van. Az udvariasságot érintő hagyományos nyelvi normák olykor módosulnak az online kommunikációs térben, ahol a személyes és a nyilvános szféra határai elmosódhatnak. A tanulmány a Facebook online diskurzusaiban vizsgálja a tegezés és a magázás használatát különböző beszédhelyzetekben elsősorban vajdasági felhasználók körében, valamint kitér a nyelvi udvariasság más megnyilvánulási formáira is. A kutatás rávilágít a vajdasági magyarok tegezéssel és magázással kapcsolatos online nyelvi viselkedésmintáira, feltérképezi, milyen esetekben fokozza a digitális közeg a tegezés dominanciáját, valamint hogyan változik egyes udvariassági formák használata a közösségi oldalakon.

Kulcsszavak: tegezés, magázás, nyelvi udvariasság, közösségi oldal

T/V FORMS? LINGUISTIC POLITENESS IN THE LANGUAGE USE OF SOCIAL MEDIA

The emergence of social media has brought significant changes in communication practices, leaving a notable impact on our language use. Traditional linguistic norms related to politeness are sometimes modified in online communication spaces, where the boundaries between personal and public spheres often become blurred. This study examines the use of T and V forms in various communicative situations on Facebook, focusing primarily on Hungarian-speaking users in Vojvodina, and touches on other manifestations of linguistic politeness. The research highlights the online language behavior patterns related to T/V usage among Hungarians in Vojvodina, maps out the contexts in which the digital environment reinforces the dominance of informal forms, and examines how certain forms of politeness are changing in their use on social media.

Keywords: T/V forms, linguistic politeness, social media

■
Szoták Szilvia

Budapesti Metropolitan Egyetem, Budapest,
sszotak@metropolitan.hu

DIASZPÓRAKUTATÁS: NYELVHASZNÁLATI SZOKÁSOK A CIVIL SZFÉRÁBAN

Az Ausztriában élő magyar emigráció több hullámban érkezett új hazájába. A legújabb vándorlási hullám napjainkban is tart, azonban a zömmel Bécsben élő magyar diaszpóra motivációi, nyelvhasználati szokásai és attitűdjei, gazdasági versenyképessége, identitásstruktúrája eddig komplex módon nem volt empirikus kutatás tárgya.

A diaszpórákutatásra mint a humán tudományok multidiszciplináris területére tekintek – megjelenik témaként az irodalomtudományban, szociológiában, antropológiában, stb. –, így a különböző módszerek ötvözete lehetővé teszi, hogy a diaszpóracsoportok körülményeit alakító társadalompolitikai változásokról összetett tudásunk legyen. A terepmunka egyik célkitűzése a csoport nyelvhasználati szokásainak a feltárása, nyelvhasználati színtereinek feltérképezése volt, s annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy az ausztriai magyar közösség nyelvi folyamatai a nyelvcsere vagy a nyelvmegtartás irányába mutatnak-e?

Az előadás egy online kérdőíves szociolingvisztikai kutatás részeredményeit mutatja be, pontosabban a magyar diaszpóra civil dimenzióját, nyelvhasználati szokásait és befolyásoló erejét.

Kulcsszavak: diaszpórákutatás, versenyképesség, civil szervezetek, nyelvhasználat

DIASPORA RESEARCH: LANGUAGE USAGE HABITS IN THE CIVIL SPHERE

Hungarian emigrants living in Austria arrived in their new homeland in several waves. The latest wave of migration is still ongoing, but the motivations, language use habits and attitudes, economic competitiveness, and identity structure of the Hungarian diaspora, most of whom live in Vienna, have not yet been the subject of complex empirical research.

I view diaspora research as a multidisciplinary field of the humanities—it appears as a topic in literary studies, sociology, anthropology, etc.—so a combination of different methods allows us to gain complex knowledge about the socio-political changes that shape the circumstances of diaspora groups. One of the objectives of the fieldwork was to explore the group's language use habits, map the contexts in which they use language, and answer the question of whether the linguistic processes of the Hungarian community in Austria are moving towards language shift or language maintenance.

The presentation displays the partial results of an online sociolinguistic survey, more specifically, the civil dimension of the Hungarian diaspora, its language use habits, and its influence.

Keywords: diaspora research, competitiveness, civil society organizations, language use

■
Tátrai Szilárd

Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK MNYFI Mai Magyar Nyelvi Tanszék Budapest
tatrai.szilard@btk.elte.hu

A KONTEXTUALIZÁCIÓ PERSPEKTIVIKUSSÁGA

A kognitív nyelvészeti kiindulópontot érvényesítő előadás a nézőpont problémáját a kontextualizáció műveletei felől közelíti meg, a kontextualizációt a relevánsnak tűnő háttérismeretek résztvevői perspektívákhoz kötött mozgósításaként értelmezve. Az elsősorban elméleti érdekeltségű előadás a résztvevői perspektívák működésének olyan modelljét mutatja be, amely kontextusfüggő kiindulópontokként a diskurzus résztvevőinek tér- és időbeli pozícióját, szociokulturális szituáltságát, valamint tudati beállítódását együttesen figyelembe veszi. Ennek keretében azoknak a különböző nyelvi konstrukcióknak a működését helyezi a figyelem fókuszába, amelyek kontextualizálóként funkcionálnak a megnyilatkozások feldolgozási egységeiként értett elemi mondatokban. Az elemi mondatokkal megvalósuló kontextualizáció alaptípusaiként a deiktikus és a reflexív kontextualizálást nevezi meg.

Kulcsszavak: **kontextusfüggő kiindulópontok, lehorgonyzás, kontextualizáló konstrukció, deixis, metapragmatikai tudatosság**

THE PERSPECTIVITY OF CONTEXTUALIZATION

The presentation, which applies a cognitive linguistic point of view, approaches the problem of perspective through the process of contextualization. It interprets contextualization as the mobilization of seemingly relevant background knowledge linked to the perspectives of the discourse participants. The presentation, which is primarily of theoretical interest, provides a model for describing the functioning of participant perspectives that takes into account the spatio- temporal positions, sociocultural situations, and stances of consciousness of discourse participants as context-dependent vantage points. Within this framework, it focuses on the functioning of various linguistic constructions that serve as contextualizers in clauses understood as processing units of utterances. It identifies deictic and reflexive contextualizing as the basic types of contextualization realized by clauses.

Keywords: **context-dependent vantage points, grounding, contextualizing constructions, deixis, metapragmatic awareness**

Vermeki Boglárka

Zágrábi Tudományegyetem, Zágráb
vermekiboglarka@yahoo.com

GYERMEKNYELVI KORPUSZ MINT TANANYAGFORRÁS: AUTENTIKUS SZÖVEGEK INTEGRÁCIÓS STRATÉGIÁI A MÁSODIK NYELVI TANANYAGFEJLESZTÉSBEN

Az előadás a *Magyar Felfedező 1.* nyelvkönyv példáján keresztül azt vizsgálja, miként építhetők be autentikus anyagok egy gyermekeknek szóló második nyelvi tananyagba. A 10–14 éves korosztály számára készült könyv korpuszinformált alapokon nyugszik: a KorSzak GyermeKNyelvi Spontánbeszéd-korpusz, gyermekek írásbeli szövegei és didaktizált ismeret-terjesztő szövegek felhasználásával valós nyelvhasználati mintázatokat kínál. Az előadás bemutatja, hogyan azonosíthatók és építhetők be a korpusz leggyakoribb lexikai egységei, milyen stratégiák alkalmazhatók a szövegek didaktizálására, és miként alakíthatók át ezek feladatokká. Külön hangsúlyt kap a projekt- és feladatközpontú módszertani keret, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók autentikus input alapján, élményszerű és kontextusba ágyazott módon fejlesszék kommunikációs kompetenciájukat és szókincsüket.

Kulcsszavak: gyermeknyelvi korpusz, autentikus anyagok, MID, korpuszinformált tankönyv, tananyagfejlesztés

CHILD LANGUAGE CORPUS AS A RESOURCE FOR TEACHING MATERIALS: STRATEGIES FOR INTEGRATING AUTHENTIC TEXTS IN SECOND LANGUAGE CURRICULUM DEVELOPMENT

The presentation examines how authentic materials can be integrated into a second language textbook for children, using *Magyar Felfedező 1* as a case study. Designed for learners aged 10–14, the book is corpus-informed, drawing on the KorSzak Child Language Corpus, children's written texts, and didacticized textbook materials to provide input based on real language use. The presentation discusses how the most frequent lexical units of the corpus can be identified and embedded, what strategies can be applied to the didacticization of texts, and how these can be transformed into tasks. Special emphasis is placed on the project- and task-based methodological framework, which enables learners to develop their communicative competence and vocabulary through authentic input in an engaging and contextually grounded way.

Keywords: child language corpus, authentic materials, MID, corpus-informed textbook, curriculum development

■
Vlasics Petra

Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, PhD hallgató, Szeged
vlasicspetra@gmail.com

NYELVI PERSPEKTÍVÁK ÉS KÖZÖSSÉGI KAPCSOLATOK AZ OLASZORSZÁGI MAGYAR DIASZPÓRÁBAN

A kutatás az Olaszországban élő magyar közösség nyelvi integrációját és társadalmi kapcsolathálózatát vizsgálja. Kiemelt figyelmet fordít az olasz nyelvtudás szintjére a kivándorlást megelőzően, a nyelvtanulás módjaira, valamint a nyelv mindennapi életben betöltött szerepére. A válaszadók közel fele (221 főből) nem rendelkezett olasz nyelvtudással az országba érkezéskor, és 30 fő jelenleg sem sajátította el a nyelvet. Az olasz nyelv többségük számára alapvető fontosságú, ugyanakkor a dialektusokhoz való viszonyulás jelentős területi eltéréseket mutat. A közösségi aktivitás alacsony: a megkérdezettek 80%-a nem vesz részt magyar eseményeken, sokan nem is ismernek helyi magyar közösséget. A kapcsolattartás elsősorban online formában zajlik, bár igény mutatkozik személyes találkozásokra is. A magyar nyelv jellemzően családi körben használatos, és sokan fontosnak tartják annak továbbadását, valamint követik a magyarországi híreket, eseményeket

Kulcsszavak: **magyar diaszpóra, nyelvismeret, identitás, kapcsolattartás**

LINGUISTIC AND COMMUNITY PERSPECTIVES AMONG HUNGARIANS LIVING IN ITALY

The research examines the linguistic integration and social networks of the Hungarian community living in Italy. It places special emphasis on the level of Italian language proficiency prior to emigration, the methods of language learning, and the role of certain elements of the linguistic repertoire in everyday life. Out of 221 questionnaire respondents, nearly half of them did not have any Italian knowledge when they arrived in the host country, and 30 people still do not speak the language well. The Italian language is considered essential to most of them, while local dialects also play a significant role in their lives, but the knowledge of these dialects show notable regional differences. Community activity is low: 80% of the respondents do not participate in Hungarian events and many are not even aware of the local Hungarian community. Communication primarily takes place online, although there is a clear interest in face-to-face interactions. The Hungarian language is typically used in family settings and many consider its transmission to future generations important. They also tend to follow news and events of Hungary

Keywords: **Hungarian diaspora, language knowledge, identity, contact**

■
Vukov Raffai Éva

Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
eva.vraffai@gmail.com

NÉZŐPONTOK A FELSOÓKTATÁS TERMINUSAINAK MAGYAR–SZERB ÖSSZEHAISONLÍTÓ VIZSGÁLATÁBAN

A magyarországi felsőoktatási terminológia, akárcsak bármelyik államé, természetes módon magán viseli az elmúlt évtizedek szerkezeti változásainak nyomait, A magánegyetemek megjelenésének hatása, a központi felvételi rendszer kialakulásának szakaszai, az intézményi vezetőrendszer változásainak terminológiai lenyomatai stb. jelentős eltérésekről vallanak a szerbiai felsőoktatási terminusokkal való összevetés során. Ugyanakkor korábbi oktatásszervezési eltérésekről már a 20. század derekától is tudomást vettünk, például az egyetemi oktatók rangsorolásának eltéréseiről, akárcsak hallgatók szociális ellátásának másféle tényezőiről. Kutatásunk célja a felsőoktatáshoz kapcsolódó fogalmi háttér nyelvi vonatkozásainak megvizsgálása és összevetése a két országban és a két nyelvben. A tanulmány az MTA TMNP2023-1/2023. Magyar terminológiastratégia alprogram Oktatásterminológiai alprojekt keretében jött létre.

Kulcsszavak: **felsőoktatás, terminológia, Magyarország, Szerbia**

PERSPECTIVES IN THE HUNGARIAN–SERBIAN COMPARATIVE STUDY OF HIGHER EDUCATION TERMS

Hungarian higher education terminology, like that of any other state, naturally bears the traces of the structural changes of the past decades. The impact of the emergence of private universities, the stages of the development of the central admission system, the terminological imprints of the changes in the institutional management system, etc. testify to significant differences when compared with Serbian higher education terminology. At the same time, we have been aware of previous differences in educational organization since the middle of the 20th century, for example, differences in the ranking of university lecturers, as well as other factors in the social care of students. The aim of our research is to examine and compare the linguistic aspects of the conceptual background related to higher education in the two countries and in the two languages. The study was created within the framework of the Educational Terminology subproject of the Hungarian Academy of Sciences TMNP2023-1/2023. Hungarian Terminology Strategy subprogram.

Keywords: **higher educations, terminology, Hungary, Serbia**

A KONFERENCIA RÉSZTVEVŐI PARTICIPANTS

Benedek Enikő

Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézet, egyetemi adjunktus, PhD
(Budapest, Magyarország)
benedek.eniko@semmelweis.hu

Gaál Péter

Maribori Egyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Magyar nyelvi lektor, PhD
(Maribor, Szlovénia)
gaal.peter.hun@gmail.com

Kovács Rác Eleonóra

Újvidéki Egyetem BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendes tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
kreleonora@ff.uns.ac.rs

Kruzslicz Tamás

ELTE BTK Magyar mint Idegen Nyelv Tanszék, egyetemi tanársegéd
(Budapest, Magyarország)
kruzslicz.tamas@btk.elte.hu

Lehocki-Samardžić Anna

J. J. Strossmayer Tudományegyetem, egyetemi tanár, DSc
(Eszék, Horvátország)
alehocki@ffos.hr

Magyari Sára

Partiumi Keresztény Egyetem, egyetemi docens, PhD
(Nagyvárad, Románia)
saramagyary@yahoo.com

Marthy Annamária

Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézet, egyetemi adjunktus, PhD
(Budapest, Magyarország)
marthy.annamaria@semmelweis.hu

Nádor Orsolya

Comenius Egyetem, habilitált egyetemi docens, PhD
(Pozsony, Szlovákia)
orsolya.katalin.nador@uniba.sk; nadororsolya@gmail.com

Nagy György Virág

Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, tanársegéd, MA², doktorandusz
(Újvidék, Szerbia)
virag@ff.uns.ac.rs

Oszkó Beatrix

ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont, tudományos munkatárs, PhD
(Budapest, Magyarország)
Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi docens
(Újvidék, Szerbia)
oszkó.beatrix@nytud.hun-ren.hu

Pásztor-Kicsi Mária

Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendkívüli tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
manyi@ff.uns.ac.rs

Raátz Judit

ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont, tudományos főmunkatárs, PhD
(Budapest, Magyarország)
raatz.judit@gmail.com

Rekecki Vivien

Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi alapképzés, 3. évfolyam
(Újvidék, Szerbia)
rekecki.vivien@gmail.com

Rosenberg Mátyás

ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola, doktorandusz
(Budapest, Magyarország)
matyas.rosenberg@gmail.com

Scheibl György

SZTE Germán Filológiai Intézet, egyetemi docens, PhD
(Szeged, Magyarország)
scheibl@lit.u-szeged.hu

Schirm Anita

Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, egyetemi docens, dr. habil.
(Szeged, Magyarország)
schirmanita@gmail.com

Sebők Szilárd

Comenius Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, adjunktus, PhD
(Pozsony, Szlovákia)
szilard.sebok@uniba.sk

Sólyom Réka

Károli Gáspár Református Egyetem BTK, egyetemi docens, PhD, habil.
(Budapest, Magyarország)
solyom.reka@kre.hu

Szabó Laki Boglárka

Újvidéki Egyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, docens, PhD
(Újvidék, Szerbia)
boglarka.laki@ff.uns.ac.rs

Szoták Szilvia

Budapesti Metropolitan Egyetem, egyetemi docens, PhD
(Budapest, Magyarország)
sszotak@metropolitan.hu

Tátrai Szilárd

Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK MNYFI Mai Magyar Nyelvi Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár, az MTA doktora
(Budapest, Magyarország)
tatrai.szilard@btk.elte.hu

Vermeki Boglárka

Zágrábi Tudományegyetem, vendégoktató, PhD
(Zágráb, Horvátország)
vermekiboglarka@yahoo.com

Vlasics Petra

Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, PhD hallgató
(Szeged, Magyarország)
vlasicspetra@gmail.com

Vukov Raffai Éva

Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, rendkívüli egyetemi tanár, DSc
(Szabadka, Szerbia)
eva.vraffai@gmail.com

33. EGYETEMI NYELVÉSZETI NAPOK
NÉZŐPONT ÉS PERSPEKTÍVA

33rd UNIVERSITY LINGUISTIC DAYS
ASPECT AND PERSPECTIVE

REZÜMÉKÖTET BOOK OF ABSTRACTS

Kiadó
Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kar,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

A kiadásért felel
dr Milivoj Alanović

Felelős szerkesztő
dr. Novák Anikó

Szerkesztette
dr. Pásztor-Kicsi Mária
dr. Oszkó Beatrix

Készült 2025.

ISBN
978-86-6065-946-2

A KONFERENCIA RÉSZTVEVŐI PARTICIPANTS

Benedek Enikő
Gaál Péter
Kovács Rácz Eleonóra
Kruzslicz Tamás
Lehocki-Samardžić Anna
Magyari Sára
Marthy Annamária
Nádor Orsolya
Nagy György Virág
Oszkó Beatrix
Pásztor-Kicsi Mária
Raátz Judit
Rekecki Vivien
Rosenberg Mátyás
Scheibl György
Schirm Anita
Sebők Szilárd
Sólyom Réka
Szabó Laki Boglárka
Szoták Szilvia
Tátrai Szilárd
Vermeki Boglárka
Vlasics Petra
Vukov Raffai Éva